

Алексеева Екатерина Иннокентьевна,
 саха тылын уонна литературатын учуутала
 МБОУ «Вилючанский лицей-интернат им.В.Г.Акимова»
 с.Хордогой/ Сунтарский улус
 Саха литературатын уруогун былаана:
 С.Р.Кулачиков-Эллэй «Чурум-Чурумчуку» остуоруйата 2 чааһа

Оскуола	МБОУ «Вилючанский лицей-интернат им. В.Г.Акимова»
Кылаас	5
Уруок темата	С.Р.Кулачиков-Эллэй «Чурум-Чурумчуку» остуоруйата 2 чааһа
Уруок сыала- соруга	1. Остуоруйаны аахтарыы, сүрүн ис хобоонун тириэрдии, өйдөтүү; 2. Кыра-хара дьону атабаастаабат буолалларыгар, сиэрдээх сыһыанна иитии; 3. Үөрэнээччи аабар, ырытар, ырангалыыр дьобурун сайыннарыы.
Уруок тиибэ	Сананы үөрэтии

Саха литературатын уруогун былаана:

Урок этаптара	Кэмэ	Учуутал үлэтэ	Үөрэнээччи үлэтэ
1. Тэрээһин чаас.	3 мүн.	Дороболоһуу, турукка киллэрэн уруок тематын, сыалын иһитиннэрэр. (Кылааска ким баарын суобун бэлиэтиир, журнал толорор)	Үөрэнэр турукка киирэр, болжомтолорун учууталга хатыыллар.
2. Хатылааһын	7 мүн.	-Ааспыт уруокка остуоруйа 1 чааһыгар олобуран тугу өйдөөбүттэрин ыйытар, кроссворд таайтарар: 1) Чурум Чурумчуку ханнык жанырынан суруллубутуй? 2) Чурум Чурумчуку идэтинэн тугуй?	-Кроссворд таайаллар, остуоруйа ис хоһоонун кэпсииллэр. Эппиэттииллэр:

		<p>3) Чурум Чурумчуку тугу бултаата? 4) Кэргэнин аата ким этэй? 5) Кини дьикти, чулуутугу булла? 6) Таас кытыытыттан туохкыынньан тахсарый? 7) Чурумчукулаах олорор алаастарын аата? -Ким бу остуоруйаны суруйбутай? Ханнык буукуба табыста?</p>	<p>1) Остуоруйа 2) Булчут 3) Кукаакы 4) Ньургуйаана 5) Таас 6) Кымыс 7) Чуораайы</p> <p>- «Э» буукуба, Элэй- С.Р.Кулачиков</p>
3. Саҥа теманы үөрэтии	13 мүн.	<p>-Остуоруйа 2 чааһын аахтарар. -Ыарахан тыллары дуоскаба быһаарар, тэтэрээккэ суруттарар. -Быһаарыылаах аабыыны тэрийэр. -Ис хоһоонун кэпсэттэрэр, ырыттарар. Тирэх ыйытыылар: 1) Туох диэн сурах тарбанна? 2) Кимнээх ордук ымсыырдылар? 3) Тобо ыраахтаабы дьонун ыытта Чурумчукулаахха? 4) Эһиги санаабытыгар Чурум Чурумчуку ыраахтаабы илдьитигэр тугу хоруйдаата? 5) Чурум Чурумчуку күндү малын биэрэргэ сөбүлэстэ дуо? 6) Тугу манньалаан ыраахтаабы Чурум Чурумчукуну албыннаата?</p>	<p>- Кэрчиктэринэн аабаллар -Ыарахан тыллары суруналлар</p> <p>-остуоруйаны аабан, ис хоһоонун өйдүүргэ кыһаналлар. -Ыйытыыларга хоруйдуулар: 1) Чурумчукулаах аптаах таастаахтарын туһунан дьон истэллэр. 2) нуучча улуу норуота, саха норуота, дьон ордук ыраахтаабы. 3) сурук ыытар. Күндү тааһын ылаары. 4) бэйэлэрин санааларын этэллэр. 5) сөбүлэхэр. 6) күн аайы аһыыр аскын, таннар танаскын ыыта туруом диэн албынныыр.</p>
4. Чингэтии	10 мүн.	<p>Остуоруйа 2 чааһыгар олобуран кинигэнэн үлэни тэрийэр. «Айымньы иһиттэн бул» 1) Чупчуруйдаан ыраахтаабы хас чособуойдаах кэлбитэй? 2) Чурум Чурумчукуну ыраахтаабы туох диэн ааттыырый? 3) Кимнээх күндү таска ымсыырдылар? 4) Тугу гынаары ыраахтаабы күндү тааһы ыла сатыырый? 5) Чурум Чурумчуку хантан холбукатын хостоон ылла?</p>	<p>-Кинигэнэн сатаан туьанарга үөрэнэллэр, билиилэрин чингэтэллэр. - тэтэрээккэ суругунан толороллор. 1) тобус уон 2) добоччугуом 3) нуучча омуk, саха омуk, дьон- норуот,</p>

		б) Баай тойон халтаһатын тугунан атыталларый?	киһи- аймах, эрбэртэр, элик үтүөлэрэ. 4) кизгэл гынан туруораары 5) ходуултан 6) алтан тордобунан
5. Түмүк оноруу	5 мүн.	-Тэтэрээттэрин хомуйар -Уруокка тугу билбиттэрин, аахпыттарын ыйытар. - Тылынан эппиэти быһаара- быһаара сыана туруорар. Кыһаллан үлэлээбиттэри туһунан бэлиэтэнэр.	-Үлэлэрин бэрэбиэркэлэнэллэр, туттараллар. -Уруокка тугу билбиттэрин, остуоруйа ис хоһоонун кэпсииллэр.
6. Дьэбэ үлэ биэри	2 мүн.	-Аахпыт кэрчиктэригэр, сөбүлээбит түгэннэригэр уруһуй уруһуйдаан кэлэллэригэр дьэбэ үлэ сорудахтыыр	- дневниктарыгар суруналлар